OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Demokratia- ja julkisoikeusosasto
Itsehallinto ja yhdenvertaisuusyksikkö
Erityisasiantuntija Oula-Antti Labba

Lausunto

24.11.2022

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Oikeusministeriön lausunto valtioneuvoston tasa-arvopoliittisesta selonteosta (VNS 5/2022 vp)

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on pyytänyt oikeusministeriöltä lausuntoa otsikko-asiassa. Oikeusministeriö toteaa lausuntonaan kunnioittavasti seuraavan.

Sosiaaliministeriö asetti 25.11.2020 tasa-arvopoliittista selontekoa valmistelevan työryhmän. Oikeusministeriöllä on ollut edustaja kyseessä olevassa työryhmässä. Oikeusministeriö on myös antanut sosiaali- ja terveysministeriölle valtioneuvoston tasa-arvopoliittiseen selonteon valmisteluvaiheessa 29.01.2021 päivätyn lausunnon (VN/22132/2020-OM-128). Lausunto käsitteli sitä, että mitä kysymyksiä sukupuolten tasa-arvoa koskevan selonteon valmistelussa pitäisi ottaa huomioon ja millaisia kansallisia tavoitteita selonteossa pitäisi asettaa.

Oikeusministeriö katsoo, että selonteossa on laaja-alaisesti kartoitettu tulevaisuuden tasa-arvopoliittiset haasteita, tuotu esille tasa-arvopoliittiset tavoitteita ja nostettu esille sukupuolen oikeudelliseen asemaan liittyvät kysymyksiä. Oikeusministeriö katsoo, että pääpiirteissään sen 29.01.2021 antamassaan lausunnossa esiintuodut seikat on otettu selonteossa huomioon, mutta oikeusministeriö katsoo, että seuraaviin seikkoihin tulisi yhä kiinnittää huomiota.

Oikeusministeriö pitää tärkeänä, että moniperusteinen syrjintä on nostettu selonteossa esille, joskin siihen liittyviä erityiskysymyksiä olisi voitu käsitellä laajemmin. Oikeusministeriö on 29.01.2021 antamassaan lausunnossaan todennut, että perus- ja ihmisoikeusongelmien tunnistamisessa, niihin puuttumisessa ja raportoinnissa sekä haavoittuvien väestöryhmien asemassa on yhä puutteita. Lisäksi oikeusministeriö totesi moniperusteisen syrjinnän vaarassa olevia ryhmiä tulisi tarkastella

Postiosoite Postadress	Käyntiosoite Besöksadress	Puhelin Telefon	Faksi Fax	S-posti, internet E-post, internet
Oikeusministeriö PL 25 FI-00023 Valtioneuvosto Finland	Eteläesplanadi 10 00130 Helsinki Finland	0295 16001 Internat. +358 295 16001	09 160 67730 Internat. +358 9 160 67730	kirjaamo.om@gov.fi www.oikeusministerio.fi www.justitieministeriet.fi

yhdenvertaisuuslain syrjintäperusteiden osalta. Eri sukupuolten tilannetta (mies, nainen ja muu) voitaisiin tarkastella iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Oikeusministeriö korosti 29.01.2021 antamassaan lausunnossa, että Euroopan unionin ja Suomen lähialueiden kehitykseen liittyy huolenaiheita, jotka edellyttävät kansainvälistä vaikuttamista vakaan oikeusvaltion ja turvallisuuskehityksen tukemiseksi. Venäjän hyökkäys helmikuussa 2022 Ukrainaan on erityisesti vaarantanut myös oikeusvaltio- ja turvallisuuskehitystä. Oikeusvaltioperiaatteen ja turvallisuuskehityksen vahvistaminen kaikessa kansainvälisessä toiminnassa on keskeinen tavoite myös tasa-arvopolitiikan näkökulmasta.